

Sygn. akt III KK 341/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Marta Brylińska

sprawy **G. S.**

oskarżonego z art. 177 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
w dniu 22 stycznia 2020r.

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego,
od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 25 października 2018 r.,
sygn. akt VIII Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w B. Zamiejscowy Wydział Karny w S. z
dnia 6 marca 2018r., sygn. akt VIII K (...),

**uchyła zaskarżony wyrok w zakresie orzeczenia o karze w
części nie zawierającej rozstrzygnięcia o obligatoryjnym
obowiązku z art. 72 § 1 k.k. i w tym zakresie przekazuje sprawę
Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym .**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B. VIII Zamiejskowy Wydział Karny z siedzibą w S. , wyrokiem z dnia 6 marca 2018 roku, sygn. akt VIII K (...), oskarżonego G. S. uznał za winnego tego, że w dniu 28 maja 2016 roku, o godzinie 11.20 na trasie D. - S. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem marki O. nr rej. (...) przekroczył dozwoloną administracyjnie prędkość poza obszarem zabudowanym, jadąc z prędkością nie mniejszą niż 148 km/h, czym uniemożliwił sobie reakcję na zagrożenie stworzone przez innego uczestnika ruchu drogowego M. M. , który włączając się do ruchu pojazdem typu quad marki B. bez numerów rejestracyjnych, nie ustąpił mu pierwszeństwa przejazdu, doprowadzając do zderzenia z tym pojazdem, w wyniku czego M. M. doznał wielomiejscowych i wielonarządowych obrażeń ciała w postaci urazu głowy z licznymi otarciami naskórka i ranami tłuczonymi w obrębie twarzy, podbiegnięć krwawych powłok miękkich głowy, krwawienia podpajęczynówkowego, złamania kręgu szczytowego i rozerwania połączenia szczytowo - potylicznego, urazu klatki piersiowej z płaszczyznowymi otarciami naskórka, mnogimi obustronnymi złamaniami żeber, krwiakiem jam opłucnowych oraz stłuczeniem płuc, urazu jamy brzusznej ze zmiążdżeniem wątroby i stłuczeniem nerek, urazów kończyn z wielomiejscowymi płaszczyznowymi otarciami naskórka, podbiegnięciami krwawymi, ranami tłuczonymi i ze złamaniem trzonu prawej kości udowej, w następstwie czego M. M. zmarł, tj. czynu z art. 177 § 2 k.k. Za to, na podstawie art. 177 § 2 k.k., skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności, wykonanie której warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 lata. Na podstawie art. 42 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku; na podstawie art. 43 § 3 k.k. nałożył na oskarżonego obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów.

Sąd Okręgowy w B., po rozpoznaniu apelacji obrońcy, w dniu 25 października 2018 roku, sygn. akt VIII Ka (...), zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że uchylił orzeczony wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz nałożony na niego obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny

zaskarżając powyższy wyrok w zakresie orzeczenia o karze, w części nie zawierającej rozstrzygnięcia o obligatoryjnym obowiązku, spośród obowiązków wymienionych w art. 72 § 1 k.k., na niekorzyść skazanego G. S.. Skarżący zarzucił temu wyrokowi rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 72 § 1 k.k., polegające na nienałożeniu przynajmniej jednego z obowiązków probacyjnych wymienionych w art. 72 § 1 k.k., do czego Sąd Okręgowy był zobowiązany uchylając rozstrzygnięcie o orzecznym wobec oskarżonego środku karnym w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i utrzymując w mocy rozstrzygnięcie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności, gdyż brak, obok instytucji probacji określonej w art. 69 § 1 k.k. orzeczenia o środku karnym, spowodował, iż nałożenie jednego z obowiązków określonych w art. 72 § 1 k.k. miało obligatoryjny charakter.

W konkluzji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna.

Zgodnie z treścią art. 72 § 1 k.k. - w brzmieniu ustalonym przez ustawę z dnia 20 lutego 2015 roku, o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 roku, poz. 396) i obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 roku, tj. w dacie popełnienia przez skazanego G. S. przypisanego mu przestępstwa - w razie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, nałożenie na skazanego przynajmniej jednego z obowiązków probacyjnych jest fakultatywne, gdy w wyroku orzeczono wobec skazanego środek karny. Jeden spośród obowiązków wymienionych w art. 72 § 1 k.k. staje się jednak obligatoryjny, gdy środka karnego nie orzeczono.

Rację ma skarżący argumentując, że w realiach tej sprawy Sąd Rejonowy orzekając o warunkowym zawieszeniu wobec oskarżonego kary roku pozbawienia wolności, nie musiał nakładać jednego z obowiązków probacyjnych, gdyż orzekł w wyroku o środku karnym przewidzianym w art. 42 § 1 k.k. w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Jednak zmiana wyroku dokonana przez Sąd Okręgowy i uchylenie rozstrzygnięcia o powyższym środku

karnym nakładała na ten Sąd obowiązek postępowania zgodnie z treścią art. 72 § 1 k.k., gdyż w takiej sytuacji brak orzeczenia o środku karnym spowodował, że Sąd II instancji był zobligowany nałożyć na oskarżonego jeden z obowiązków probacyjnych z art. 72 § 1 k.k. Uchylenie przez Sąd II instancji środka karnego bez orzeczenia jednego z obowiązków skutkowało rażącym i niewątpliwie mającym istotny wpływ na treść orzeczenia, naruszeniem przepisu prawa materialnego, tj. art. 72 § 1 k.k.

W wyroku z dnia 14 listopada 2017 roku, sygn.V KK 281/17 Sąd Najwyższy stwierdził, że „Zgodnie z treścią art. 425 § 2 zd.2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k., jak i uchwałą pełnego składu Izby Karnej mającą moc zasady prawnej, z dnia 28 października 2015 roku, sygn. i KZP 21/14, można na gruncie postępowania kasacyjnego zaskarżyć brak określonego rozstrzygnięcia w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie” (Prok. i Pr. - wkł. 2018/2/13). (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2018 roku, sygn. III KK 540/17. Opubl. Legalis, nietezowane).

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.